

България през 20-те години

Следвоенната криза

Политическата криза се изостря след излизането на България от Първата световна война. Отстъпващите войски вдигат бунт и обявяват република. На 29 септември 1918г. правителството на Ал. Малинов подписва примирие м/у България и антантата в Солун и съглашенските армии окупират страната. Под натиска на кабинета и на политическите партии на 3 октомври 1918г. Цар Фердинанд абдикира и престолът е зает от цар Борис III. Под натиска на съглашението на 17 октомври 1918г. правителството подава оставка. Съставя се нов коалиционен кабинет от партии, като премиер отново става Ал. Малинов, което обтягва отношенията на правителството с окупационните власти. В нарушение на подписаното примирие те разрешават на Румъния да окупира южна Добруджа и на 27.11.1918 г. кабинета подава оставка.

Създава се ново правителство начело с Теодор Теодоров лидер на народната пратия. Той се стреми да поддържа добри отношения с антантата, да запази конституционната монархия и да предотврати нов социален бунт. Със сила е разгромена е стачката на пернишките миниори в която властта вижда началото на социална революция. Под натиска на общественото мнение започват репресии срещу либералите. През август 1919г. се разпуска парламента и се насрочват избори. "БЗНС" съставя коалиционно правителство с Прогресивно-Либералната и Народната партия. Основна външно-политическа задача на правителството е сключването на Ньоския мирен договор. Той е подписан на 27.11.1919 г., което води до стабилизация на страната, но е обявена транспортна стачка, през Февруари 1920 г. тя е потушена. Правителството въвежда задължително гласуване, разпуска парламента и насрочва избори, които се првеждат през март 1920 г. и са спечелени от "БЗНС". Начело на правителството застава Ал. Стамболийски. На 9 юни армията извършва преврат Ал. Стамболийски е убит, на власт идва правителството на Народния сговор начело със председателя му Ал. Цанков. Военните поемат силовите министерства. Кабинета е създаден без знанието на опозиционните партии, но те дават подкрепата си на армията и монарха извършили преврата. Така на 10 август 23-та година се създава нова партия "Демократически сговор". През юли 23-та година на конференцията в Лозана България губи окончателно беломорския излас, а по границите с Гърция и Турция са наложени демитализирани зони. Спогодбата Калфов – Политис от 1924, с която Гърците признават наличието на българско население по брега на Егея, е отхвърлена от парламента в Атина и то под Сръбски натиск. През 1925 е сключен договор с Турция, който озаконява обезбългаряването на Одринска Тракия. На 4-ти януари 26-та година е съствено 2-ро

правителство начело с Андрей Ляпчев

България през 30-те години

Влиянието на световната икономическа криза в началото на 31-ва г. се отразява и на стабилността на политическата система. Популярността на кабинета на Андрей Ляпчев спада, опозицията започва преговори за създаване на обединение което да отстрани Демократическия сговор от власт от предстоящите парламентарни избори. Така се създава Народния блок в края на март 1931г. В него влизат демократи, радикали, национал – либерали, “БЗНС-Врабча -1”, и “БЗНС Стара Загора”. Те обединително печелят изборите и създава правителство на Народния блок. Гласуват се 2 политически амнистии, опозицията получава възможност за легална изява, но срещу нелегалната БКП с пълна сила се прилага ЗЗД, кабинета се опитва да ограничи проявите на крайните националисти. Основна цел на кабинета става борбата срещу кризата, на 1-во място стои политиката на икономий. Подпомага се селското стопанство, облекчават се длъжниците, полагат усилие за контрол върху индустрията, БНБ установява строг контрол върху валутните резерви и външната търговия. По отношение на външната политика правителството се стреми за ревизия на

войскит догор

чрез мирни средства от ОН. На 19 май 34-та година армията извършва военен преврат, назначен е нов кабинет начело с Кимон Георгиев - лидер на политическия кръг Звено

. Военните поемат силовите министерства, народното събрание е разпуснато, политическата дейност е забранена, не се насрочват нови избори, изпълнителната власт узурпира правата на законодателната и поставя под контрол съдебната

. В началото на юни Звено се саморазпуска, с наредба - закон се забраняват всички политически партии, имуществата са конфискувани и е установена строга цензура върху печата. Създадена е дирекция на обществената обнова, подчинена на премиера. Външната политика е насочена към подобряване на отношенията ни с Франция и Югославия, възстановени са българо - съветските дипломатически отношения. Провеждат се и преговори със страните от малката антанта, но сближаването с Белград е прекъснато поради Марсилския атентат. Кабинета планира създаването на държавен секретариат, който да поеме функциите на монарха и да го превърне само в представителна фигура, но това провокира царя и с подкрепата на забранените партии, които разчитат чрез него да възстановят парламентарния режим успяват да наложат уставката на кабинета в средата на януари 35-та. На 22-ри януари е назначено ново правителство начело с Пенчо Златев, което управлява само 3 месеца. Под натиска на царя на 21-ви април с манифест е назначено служебно правителство начело с Андрей Тошев. Под натиска на забранените партии кабинета е принуден да обяви провеждането на нови избори през 37-ма година, но вместо парламентарни са обявени общински избори. През март 38-ма са проведени и парламентарни избори, но

чрез силен натиск върху избирателите кабинета успява да спечели мнозинство срещу опозицията.